

EVALUAREA TEMATICĂ A
PRIMĂRIEI MUNICIPIULUI TULCEA, JUDEȚUL TULCEA
PRIVIND IMPLEMENTAREA
STRATEGIEI NAȚIONALE ANTICORUPȚIE 2016 - 2020

Raport de evaluare

SEPTEMBRIE 2019

- I. Introducere
- II. Constatări
- III. Bune practici
- IV. Recomandări

I. INTRODUCERE

- *Adresa fizică:* strada Păcii nr. 20, municipiul Tulcea, județul Tulcea.
- *Adresa virtuală:* www.primariatulcea.ro
- *Cadrul legal care reglementează activitatea instituției:*
  - Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
  - Legea nr. 273/2006 a finanțelor publice locale, cu modificările și completările ulterioare;
  - Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, cu modificările și completările ulterioare;
  - Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare;
  - Hotărârea Guvernului României nr. 878/2005 privind accesul publicului la informația privind mediul, cu modificările și completările ulterioare;
  - Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul acesteia, cu modificările și completările ulterioare;
  - Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare;
  - Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
  - Legea nr. 92/2007 a serviciilor de transport public local, cu modificările și completările ulterioare;
  - Ordonanța Guvernului României nr. 43/1997 privind regimul drumurilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
  - Ordonanța de Urgență a Guvernului României nr. 162/2008 privind transferul ansamblului de atribuții și competențe exercitate de Ministerul Sănătății către autoritățile administrației publice locale, cu modificările și completările ulterioare;
  - Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice;
  - Hotărârea Guvernului României nr. 385/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice;
  - Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale;
  - Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii;
  - Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative;
  - Legea nr. 184/2016 privind instituirea unui mecanism de prevenire a conflictului de interese în procedura de atribuire a contractelor de achiziție publică;

- Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare;
  - Legea nr. 251/2004 privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției;
  - Legea nr. 571/2004 privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnaleză încălcări ale legii;
  - Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare.
  - Ordonanță de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ.
- **Structuri subordonate:**
    - Serviciul Public Comunitar Local de Evidență a Persoanelor;
    - Direcția de Poliție Locală;
    - Direcția de Asistență și Protecție Socială;
    - Direcția Întreținere și Administrare Patrimoniu;
    - S.C.Energoterm S.A;
    - S.C.Aquaserv S.A.;
    - S.C.Transport Public S.A.;
    - S.C.Servicii Publice S.A;
    - S.C.Agropiețe S.A.
    - Ansamblul Artistic Profesionist „Baladele Deltei”.
  - **Misiune / atribuții / competențe:**

Misiune: permanenta preocupare pentru rezolvarea problemelor administrative ale comunității locale și îmbunătățirea calității vieții cetățenilor Municipiului Tulcea și suburbiei Tudor Vladimirescu.

Atribuții:

    - Primăria Municipiului Tulcea este o instituție publică cu activitate permanentă, care duce la îndeplinire hotărârile Consiliului Local și soluționează problemele curente ale cetățenilor municipiului Tulcea.
    - Administrația publică în Municipiul Tulcea se întemeiază pe principiile autonomiei locale, descentralizării serviciilor publice, eligibilității autorităților administrației publice locale, legalității și consultarea cetățenilor în probleme de interes deosebit.
    - Atribuțiile de serviciu se constituie într-o serie de norme obligatorii necesare și impuse de rezolvarea sarcinilor pentru care s-a creat postul și pentru care funcționarul abilitat datorită competenței este instruit să le îndeplinească.
    - Atribuțiile primarului municipiului, viceprimarilor și secretarului general sunt stabilite prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ.
    - Atribuțiile de serviciu ale direcțiilor, serviciilor, birourilor și compartimentelor, detaliate în capitolele următoare, se vor modifica și actualiza ori de câte ori se impune, prin dispoziție a primarului.
    - Atribuțiile generale pe care le implică actul de conducere ce revine șefilor de toate treptele ierarhice, cuprinse detaliat în prezentul regulament, se sintetizează astfel:

- a) coordonează și controlează activitatea specifică a direcției, serviciului, biroului, fiind răspunzător de eficiența structurii; întocmește fișele de evaluare anuală și face propuneri de sancționare sau recompensare pentru personalul subordonat;
  - b) realizează lucrări și acțiuni în limitele reglementărilor în vigoare, pe care le consideră necesare sau au un grad ridicat de complexitate.
- Atribuțiile de serviciu ale salariaților cu funcții de execuție din servicii și birouri se stabilesc, în condițiile legii și prezentului regulament, prin fișa postului, care trebuie să fie clară, concisă, explicită și fără echivoc; fișa postului se întocmește de șeful direct, conform modelului stabilit de legislația în vigoare sau prin dispoziție a primarului și se poate modifica/ actualiza ori de câte ori este necesar.

- Număr total poziții/ funcții prevăzute în statul instituției: 320, dintre care:
  - Nr. poziții ocupate: 234
  - Nr. poziții vacante: 86
  - Nr. funcții de conducere: 31

Misiunea de evaluare a constat în analiza chestionarului de evaluare tematică transmis de către instituția evaluată în data de 23 august 2019 și în desfășurarea vizitei la fața locului, în data de 4 septembrie 2019 între orele 10:00-13:00, la sediul instituției din strada Păcii nr. 20, municipiul Tulcea, județul Tulcea.

Temele de evaluare ce au făcut obiectul discuției au fost:

- (1) Conflictele de interese;
- (2) Transparența instituțiilor publice și accesul la informațiile de interes public deținute de acestea;
- (3) Incompatibilități;
- (4) Declararea cadourilor;
- (5) Protecția avertizorului în interes public.

În cadrul primei teme, privind conflictul de interese, a fost abordată și problema pantouflage-ului. În cadrul celei de-a doua teme, accesul la informații de interes public, au fost purtate discuții și cu privire la transparența procesului decizional și în context aplicării prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

Echipa de evaluare a fost compusă din:

- Domnul _____, consilier, Direcția Integritate, Bună Guvernare și Politici Publice, Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, reprezentant al platformei de cooperare a administrației publice locale;
- Doamna _____, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, Direcția Elaborare Acte Normative, Ministerul Justiției, reprezentant al platformei de cooperare a administrației publice centrale;
- Doamna _____, inspector de integritate, Agenția Națională de Integritate, reprezentant al platformei autorităților independente și instituțiilor anticorupție.

Din partea Secretariatului tehnic al Strategiei Naționale Anticorupție a participat domnul _____, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, Direcția de Prevenire a Criminalității, Ministerul Justiției.

Reprezentanții Primăriei Municipiului Tulcea, care au luat parte la întâlnire au fost:

- Domnul _____ - primar;
- Domnul _____ - viceprimar;
- Doamna _____ - consilier, Compartiment Resurse Umane;
- Doamna _____ - consilier juridic, Compartiment Resurse Umane;
- Doamna _____ - inspector, Compartiment Resurse Umane;
- Doamna _____ - expert, Compartiment Resurse Umane;
- Doamna _____ - consilier juridic, Compartiment SCIM;
- Doamna _____ - consilier, Compartiment SCIM,
- Domnul _____ - inspector de specialitate, Direcția Management Proiecte cu Finanțare Nerambursabilă;
- Domnul _____ - director executiv, Direcția Administrație Publică Locală;
- Doamna _____ - consilier juridic, Direcția Administrație Publică Locală;
- Domnul _____ - consilier, Direcția Administrație Publică Locală;
- Domnul _____ - consilier juridic, Direcția Administrație Publică Locală;
- Domnul _____ - director executiv, Direcția Poliție Locală;
- Doamna _____ - polițist local, Direcția Poliție Locală;
- Doamna _____ - consilier, Birou Sport, Cultură și Relații Externe;
- Doamna _____ - șef serviciu, Serviciul Achiziții Publice.

II. CONSTATĂRI

Până la efectuarea misiunii de evaluare tematică, Primăria Municipiului Tulcea a transmis Direcției Integritate, Bună Guvernare și Politici Publice, următoarele documente:

- Declarația de aderare la valorile și principiile SNA;
- Raportul privind stadiul implementării Strategiei Naționale Anticorupție pe anul 2018.

Primăria Municipiului Tulcea nu a transmis Direcției Integritate, Bună Guvernare și Politici Publice, următoarele documente:

- Analiza privind riscurile și vulnerabilitățile la corupție;
- Planul de integritate;
- Anexa 3 privind Inventarul măsurilor preventive anticorupție și indicatorii de autoevaluare pe anul 2018.

Precizăm faptul că în cadrul discuțiilor avute la fața locului cu reprezentanții instituției, echipa de evaluare a mai analizat pe lângă documentele menționate mai sus și organigrama Primăriei și a instituțiilor subordonate, precum și codul de etică, formulând observații/recomandări cu privire la forma și conținutul acestora.

Evaluatorii au precizat că organigrama publicată nu este actualizată și nici nu are elementele de identificare aferente (de exemplu numărul și data Hotărârii Consiliului Local prin care aceasta a fost aprobată).

De asemenea, au fost discutate aspectele privind obligațiile stabilite de Hotărârea Guvernului nr. 583/2016 din perspectiva implementării Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020. Reprezentanții Primăriei Municipiului Tulcea au prezentat, pe scurt, activitățile derulate în cadrul unui proiect finanțat din fonduri europene intitulat *Dezvoltarea unei culturi privind prevenirea corupției la nivelul autorității publice locale*. Contractul de finanțare a fost semnat în anul 2018, iar activitățile care vor fi desfășurate în cadrul proiectului sunt:

- a. Creșterea gradului de informare a publicului cu privire la impactul fenomenului de corupție pentru 250 de cetățeni;
- b. Creșterea gradului de educație anticorupție a personalului din cadrul autorității publice locale pentru 150 de persoane din cadrul Primăriei, din cadrul Direcției de Întreținere și Administrare Patrimoniu, Direcției de Asistență și Protecție Socială, și Unități de învățământ;
- c. Îmbunătățirea accesului beneficiarilor la serviciile publice - dezvoltarea de instrumente în vederea creșterii asumării responsabilității la nivelul autorității publice locale -realizarea unui Ghid de bune practici anticorupție.

Discuțiile echipei de experți cu specialiștii responsabili pe domeniile ce fac obiectul evaluării, au încercat să scoată în evidență, pe cât posibil, modul de înțelegere și aplicare a prevederilor legale pe fiecare secțiune în parte. Astfel, o primă constatare a fost faptul că, la nivelul instituției, sunt respectate toate prevederile legislației în sensul numirii responsabililor de activitățile evaluate.

S-a menționat, de asemenea, de către membrii echipei de evaluare, faptul că în cuprinsul raportului misiunii de evaluare se vor propune recomandări în vedere îmbunătățirii aspectelor discutate, recomandări cuprinse în raportul ce urmează a fi agreat de ambele părți, și care se vor implementa/pune în aplicare în cel mult 12 luni de la publicarea raportului de evaluare pe Portalul SNA, conform Metodologiei de monitorizare a implementării SNA.

CONFLICTELE DE INTERESE

În legătură cu această temă, evaluarea a avut ca obiectiv și gradul de înțelegere și de aplicare a prevederilor legii de către cei doi responsabili cu declarațiile de avere și interese (pentru funcționari publici și pentru consilieri locali).

Referitor la declarațiile de avere și interese, reprezentantul Agenției Naționale de Integritate a clarificat aspecte referitoare la completarea și depunerea declarațiilor de avere și interese și legate de anonimizarea/confidențialitatea informațiilor pe care acestea le conțin și documentele care trebuie să însoțească declarațiile în cazul anonimizării informațiilor din acestea.

Referitor la persoanele din cadrul instituției în cazul cărora Agenția Națională de Integritate a emis rapoarte de evaluare referitoare la constatarea încălcării regimului juridic al conflictelor de interese pe parcursul anului 2018, instituția a menționat în chestionarul de evaluare tematică că nu au existat, prin urmare nu a fost nevoie de luarea de măsuri administrative, iar măsura administrativă adoptată de instituție cu privire la înlăturarea cauzelor sau circumstanțelor care ar fi putut favoriza încălcarea normelor privind declararea averilor și intereselor a fost diseminarea către toate structurile din cadrul instituției a Ghidului de completare a declarațiilor de avere și declarațiilor de interese.

Cu privire la măsurile de identificare timpurie a incidentelor de integritate implementate la nivelul instituției, din cele declarate de aceasta în chestionarul de evaluare tematică a reieșit că nu au implementat astfel de măsuri, cu toate că există un registru al declarațiilor de avere și interese care se verifică de fiecare dată când se depun declarațiile.

La nivelul primăriei există o persoană responsabilă cu implementarea prevederilor legale privind declarațiile de avere și de interese, numită prin dispoziție, care asigură funcționarilor publici consultanță și acordă sprijin în completarea declarațiilor de avere și a declarațiilor de interese și o persoană responsabilă cu implementarea prevederilor legale privind declarațiile de avere și de interese care asigură consultanță și acordă sprijin aleșilor locali în aceeași problematică. Totodată, reprezentanții instituției au menționat atât în chestionar, cât și la momentul vizitei, că declarațiile de avere și declarațiile de interese se publică pe site-ul instituției, dar din verificarea paginii de internet a instituției a reieșit faptul că aceste declarații de avere și declarații de interese sunt publicate în diverse secțiuni, nu sunt toate publicate într-un singur loc.

La nivelul primăriei nu a fost elaborată/adoptată o procedură internă privind prevenirea și gestionarea conflictelor de interese.

În ceea ce privește canalele de comunicare stabilite în eventualitatea sesizării unui potențial conflict de interese, conform celor declarate de reprezentanții instituției, fără a fi destinate acestui scop, au fost indicate: Registratura generală a instituției și adresa de e-mail cabinetprimar@primaria-tulcea.ro.

Referitor la desfășurarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică la nivelul instituției, nu au fost emise avertismente de integritate de către sistemul PREVENT monitorizat de Agenția Națională de Integritate cu privire la potențiale conflicte de interese. Responsabili de încărcarea formularelor de integritate în sistemul Prevent sunt toți angajații din departamentul de achiziții, având această atribuție prevăzută doar în fișa postului, fără a fi desemnați prin dispoziție.

Din cadrul discuțiilor a reieșit faptul că persoanele responsabile de completarea formularelor de integritate au în vedere, în completarea formularelor de integritate, cuprinderea la persoanele cu funcție de decizie, în funcție de achiziția care se lansează, doar a persoanelor decidente din departamentele implicate în acea achiziție, iar consilierii locali sunt introduși doar atunci când achizițiile publice sunt aprobate prin HCL.

Conform celor declarate de reprezentanții instituției în chestionarul tematic de evaluare, în anul 2018 personalul instituției nu a beneficiat de instruire de specialitate pe teme specifice domeniului, și nici nu au fost diseminate chestionare pentru evaluarea gradului de cunoaștere de către angajații instituției a normelor referitoare la conflictele de interese, dar începând cu anul 2019, 81 de angajații instituției au participat la cursuri de formare din domeniul anti-corupției în cadrul proiectului *Dezvoltarea unei culturi privind prevenirea corupției la nivelul autorității publice locale*.

PANTOUFLAGE (INTERDICȚIA POST ANGAJARE)

În cadrul discuțiilor purtate în cadrul temei privind „*conflictul de interese*”, a fost abordată și chestiunea *pantouflage*-ului. Astfel, s-a constatat că există o cunoaștere minimă a subiectului.

Pornind și de la definiția cuprinsă în Strategia Națională Anticorupție¹, cele mai frecvente obiective ale unui sistem care abordează migrarea funcționarilor publici din sectorul public în cel privat sunt: (1) să se asigure că anumite informații dobândite în serviciul public nu sunt utilizate în mod abuziv; (2) să se asigure că exercitarea autorității de către un funcționar public nu este influențată de câștigul personal, inclusiv prin speranța sau așteptarea unei angajări viitoare și (3) să se asigure că accesul și contactele actualilor precum și ale foștilor funcționari publici nu sunt utilizate pentru beneficiile nejustificate ale funcționarilor sau ale altora.

Ca sediu general al materiei, interdicția post angajare se regăsește în cuprinsul prevederilor art. 13 alin. (1) din Ordonanța de urgență nr. 66/2011 *privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora*, cu modificările și completările ulterioare și ale art. 94 alin. (3) Legea nr. 161/2003 *privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției*, cu modificările și completările ulterioare, respectiv în Legea nr.98/2016 privind achizițiile publice, la art.61, în funcție de specificitatea instituției poate fi gândită o procedură pentru aplicarea legii.

La momentul vizitei, instituția nu avea desemnată o persoană responsabilă cu monitorizarea acestor prevederi, iar din discuțiile purtate la fața locului, echipa de evaluatori a constatat că nu există un mecanism intern de monitorizare a situațiilor ce pot genera încălcări ale interdicțiilor legale cunoscute generic sub numele de pantouflage sau interdicția post-angajare.

Totodată, instituția nu a adoptat o procedură internă privind prevenirea situațiilor de pantouflage, dar a adoptat măsuri de prevenire/remediere, prin introducerea în contractele de achiziție publică a unei prevederi în acest sens și, de asemenea, la angajarea unor funcționari publici noi, aceștia semnează o declarație privind acest aspect.

Având în vedere că instituția nu a adoptat măsuri de prevenire/remediere a situațiilor de Pantouflage, evaluatorii au subliniat necesitatea adoptării de măsuri specifice de către instituție, în special în sensul monitorizării respectării acestor interdicții, precum și asupra gravității sancțiunii aplicabile în caz de nerespectare a interdicțiilor, și anume nulitatea absolută a actelor încheiate.

TRANSPARENȚA INSTITUȚIILOR PUBLICE ȘI ACCESUL LA INFORMAȚIILE DE INTERES PUBLIC DEȚINUTE DE ACESTEA

Din discuțiile cu caracter general, a rezultat necesitatea menținerii actualizate și, acolo unde este cazul, completării informațiilor cu caracter general disponibile pe site-ul instituției. Echipa de experți a semnalat faptul că incumbă responsabililor cu SNA din structura centrală a primăriei

¹ Hotărârea Guvernului nr. 583/2016 din 10 august 2016 *privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție pe perioada 2016 - 2020*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 644 din 23 august 2016: „Pantouflage: Noile abordări în managementul sectorului public, împreună cu posibilitățile extinse de muncă, au schimbat relațiile serviciului public și ale sectorului privat, precum și percepția publică asupra acestor relații. Necesitatea de a menține încrederea publicului, în special în perioadele de schimbare, sporește importanța dezvoltării și menținerii sistemelor ce abordează conflictele de interese, inclusiv pe cele care apar la migrarea funcționarilor publici către sectorul privat. Cele mai frecvente obiective ale unui sistem care abordează migrarea funcționarilor publici din sectorul public în cel privat sunt: (1) să se asigure că anumite informații dobândite în serviciul public nu sunt utilizate în mod abuziv; (2) să se asigure că exercitarea autorității de către un funcționar public nu este influențată de câștigul personal, inclusiv prin speranța sau așteptarea unei angajări viitoare și (3) să se asigure că accesul și contactele actualilor precum și ale foștilor funcționari publici nu sunt utilizate pentru beneficiile nejustificate ale funcționarilor sau ale altora”.

obligația de a semnala structurilor subordonate îndeplinirea obligațiilor legale privind transparența și accesul la informațiile de interes public.

Din discuțiile cu privire la această tematică, a reieșit faptul că există 3 persoane responsabile cu privire la transparența decizională și accesul la informații de interes public, angajați ai Direcției Administrație Publică - Compartimentul Relații cu publicul, responsabilitățile de bază de îndeplinit în cadrul instituției fiind cele legate de registratură.

Totodată, la nivelul Primăriei Municipiului Tulcea nu este elaborată o procedură operațională privind activitatea specifică respectării Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informații de interes public.

La nivelul instituției nu au existat cazuri care au condus la nerespectarea termenelor legale în formularea răspunsurilor la solicitările în baza Legii nr. 544/2001 și nici reclamații administrative înregistrate privind nerespectarea accesului la informațiile de interes public.

Din discuțiile purtate cu reprezentanții instituției a reieșit faptul că solicitările de informații de interes public care se regăsesc pe pagina de internet a instituției sunt transmise, la cerere, și pe suport hârtie.

Metodele de comunicare online utilizate de instituție pentru informațiile de interes public sunt: pagina de internet a instituției - <http://www.primariatulcea.ro>, precum și pagina de socializare Facebook a instituției.

Din analiza paginii de internet a instituției a rezultat că nu sunt publicate pe site actele normative care reglementează funcționarea autorității, cu trimitere la un link de legislație (eventual www.legislatie.just.ro), nici programul de audiențe al primarului, nici lista cuprinzând documentele de interes public sau modalitățile de contestare a deciziei urmare unei solicitări pe Legea nr. 544/2001 (obligații care decurg din art.5 alin.1 al acestei legi). Mai mult, pe pagina de internet a instituției nu este publicat raportul privind implementarea Legii nr. 544/2001 și nici raportul privind activitatea primarului sau raportul de activitate al instituției. Rapoartele de activitate nu sunt publicate nici în Monitorul Oficial al Județului. În urma consultării paginii de internet a instituției, a reieșit faptul că numele și coordonatele persoanei responsabilă cu respectarea Legii nr. 544/2001 nu sunt publicate pe pagina de internet a instituției. De asemenea, nu este publicat buletinul informativ în conformitate cu art.5 alin.(2) al Legii nr. 544/2001.

Conform celor declarate de reprezentanții instituției în chestionarul tematic de evaluare personalul instituției nu a beneficiat de instruire de specialitate privind furnizarea informațiilor de interes public, motivul invocat fiind personalul insuficient și volumul de lucru ridicat.

Există colaborare cu organizațiile neguvernamentale, dar nu și o evidență a acestora în funcție de domeniul în care activează. Totodată, a fost numită o persoană responsabilă cu gestionarea relației cu societatea civilă.

În ceea ce privește transparența decizională, pe pagina de internet a instituției există o secțiune dedicată acesteia: <http://www.primariatulcea.ro/transparenta-decizionala>.

Din verificarea paginii de internet a instituției, a reieșit faptul că sunt publicate pe pagina de internet a instituției hotărârile Consiliului local, minutele și procesele verbale ale ședințelor Consiliului Local, rapoartele privind implementarea prevederilor Legii nr. 52/2003.

Situația aferentă anului 2018 din consultarea site-ului la momentul misiunii - 350 de hotărâri față de care au fost identificate ca fiind supuse dezbaterii publice un număr de 19. În raportul privind aplicarea Legii nr.52/2003 în cursul anului 2018 apare ca fiind adoptate 375 de acte cu caracter normativ, față de care au fost formulate 4 propuneri, reținute în formele finale fiind 2. Nu este, însă, clar dacă cele 375 au fost adoptate cu respectarea art.7 din Legea nr.52/2003 (așa cum s-a menționat, din verificarea site-ului de către experții misiunii nu au fost regăsite aceste anunțuri la pagina dedicată transparenței) sau, mai degrabă, cu respectarea transparenței ședințelor consiliului local.

Cu referire la prevederile Legii nr. 109/2007 privind reutilizarea informațiilor din instituțiile publice, cu modificările și completările ulterioare, prin care au fost implementate în legislația națională prevederile Directivei 2003/98/EC, nu există o persoană desemnată responsabilă cu publicarea datelor deschise și nici nu fost identificate la nivelul instituției seturi de date în vederea publicării lor pe portalul data.gov.ro.

Pe pagina de internet a instituției sunt publicate documente de interes public în formate închise - tipul documentelor publicate fiind de tip proprietar (pdf). De altfel, din discuțiile purtate a reieșit o reticență în a publica datele în format deschis, rezultată, în special, din teama ca acestea să nu permită utilizatorilor a prelucra ilegal și prezenta ca fiind oficiale documente neemanate de primărie. Discuții clarificatoare pe acest subiect au fost purtate, experții misiunii prezentând atât cerințele naționale și europene în materie și avantajele acestora, cât și soluțiile posibile astfel încât să fie redus la minim eventualitatea prelucrării nelegale a acestor date publicate.

Totodată, informațiile de interes public care se publică din oficiu pe pagina de internet a instituției, conform standardelor Anexei nr. 4 la Strategia Națională Anticorupție 2016-2020 și sunt în format .pdf. needitabil.

INCOMPATIBILITĂȚI

Cu privire la acest aspect, reprezentanții instituției au menționat în chestionar că, strict în perioada de raportare, nu au existat persoane din cadrul instituției pentru care Agenția Națională de Integritate să fi emis rapoarte de evaluare prin care s-a constatat încălcarea regimului juridic al incompatibilităților.

Ca măsură de identificare timpurie implementată la nivelul instituției cu privire la incompatibilități, în vederea sesizării Agenției Naționale de Integritate, există o procedură de sistem privind funcțiile sensibile și Planul pentru asigurarea diminuării riscurilor asociate funcțiilor sensibile la nivelul compartimentului.

De asemenea, din discuțiile pe această tematică, purtate cu reprezentanții instituției, a reieșit faptul că nu sunt situații de subordonare directă în cadrul serviciilor instituției, între soți sau între rude, în cazul funcționarilor publici.

Totodată, în ceea ce privește canalele de comunicare reglementate pentru sesizarea unei posibile situații de incompatibilitate, conform celor declarate în chestionarul de evaluare, au fost indicate, fără a fi destinate acestui scop: Registratura generală a instituției și adresa de e-mail cabinetprimar@primaria-tulcea.ro.

La nivelul instituției nu au fost diseminate în cadrul instituției chestionare pentru evaluarea gradului de cunoaștere de către angajați a normelor privind situațiile de incompatibilitate.

Conform celor declarate de reprezentanții instituției în chestionarul tematic de evaluare personalul instituției nu a beneficiat de instruire în ceea ce privește regimul juridic al incompatibilităților, dar începând cu anul 2019, 81 de angajați ai instituției au participat la cursuri de formare din domeniul anti-corupției în cadrul proiectului *Dezvoltarea unei culturi privind prevenirea corupției la nivelul autorității publice locale*.

DECLARAREA CADOURILOR

Referitor la această tematică, din discuțiile purtate cu reprezentanții primăriei a reieșit faptul că, până în prezent nu a fost constituită Comisia de evaluare și inventariere a bunurilor primite cu titlu gratuit cu prilejul acțiunilor de protocol.

Conform celor declarate de reprezentanții instituției în chestionarul tematic de evaluare, în instituție nu există documente de evidență pentru declararea cadourilor, conform Legii nr. 251/2004 privind bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției.

Instituția nu a desfășurat programe de informare pentru personal cu privire la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției; de asemenea, nu au fost diseminate chestionare de evaluare a gradului de cunoaștere de către angajați a normelor referitoare la declararea cadourilor, prin urmare, gradul de cunoaștere a dispozițiilor legale privind obligația de declarare a bunurilor primite cu titlu gratuit fiind apreciat ca fiind scăzut.

La nivelul instituției nu există o procedură internă privind declararea cadourilor. Echipa de evaluare a reamintit că trebuie aduse la îndeplinire prevederile Legii nr. 251/2004 privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției, fiind fără relevanță faptul că nu au fost primite bunuri de natura celor care fac obiectul legii. În măsura în care instituția evaluată apreciază că legislația primară și secundară în materie este insuficientă, poate avea în vedere inclusiv elaborarea unei proceduri pe această temă.

Evaluatorii au precizat că Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice și Agenția Națională de Integritate organizează sesiuni de informare cu privire la legislația relevantă din perspectiva integrității, inclusiv declararea cadourilor.

PROTECȚIA AVERTIZORULUI ÎN INTERES PUBLIC

Referitor la această tematică, la nivelul instituției nu este desemnată o persoană sau o structură responsabilă cu primirea și soluționarea avertizărilor în interes public și nici nu au fost semnalate cazuri de avertizări în interes public sau cel puțin nu au existat sesizări care să fi fost calificate astfel de instituție.

La nivelul Primăriei Municipiului Tulcea nu există o procedură dedicată primirii și soluționării avertizărilor în interes public.

Canalul de comunicare internă reglementat de către instituție în cazul în care un angajat dorește să sesizeze o faptă de încălcare a legii în legătură cu activitatea instituției poate fi Registratura Generală sau e-mail-urile conducerii acesteia (cabinetprimar@primaria-tulcea.ro, cabinetviceprimari@primaria-tulcea.ro, secretariatviceprimari@primaria-tulcea.ro), fără ca

acestea să reprezinte, în mod evident, acele canale de comunicare confidențiale prevăzute de reglementările speciale în materie.

Ca măsuri administrative adoptate pentru înlăturarea cauzelor sau circumstanțelor care au favorizat încălcarea normelor, deși nu au fost cazuri de avertizări în interes public și nici plângeri în instanță, instituția a declarat în chestionarul de evaluare că se aplică sancțiunile disciplinare prevăzute de lege.

Din cele declarate în chestionarul de evaluare, măsura de protecție a personalului aplicată de instituție pentru cei care ar putea semnala încălcări ale legii, o reprezintă invitarea presei sau a sindicatului la ședințele comisiei de disciplină.

Referitor la programe de instruire pe această tematică, conform celor declarate de reprezentanții instituției în chestionarul tematic de evaluare, personalul instituției nu a beneficiat de instruire, dar începând cu anul 2019, 81 de angajați ai instituției au participat la cursuri de formare din domeniul anti-corupției în cadrul proiectului *Dezvoltarea unei culturi privind prevenirea corupției la nivelul autorității publice locale*.

III. RECOMANDĂRI

CONFLICTELE DE INTERESE

Se recomandă:

1. Elaborarea unei proceduri privind conflictul de interese și stabilirea canalelor de comunicare în eventualitatea sesizării unui potențial conflict de interese sau actualizarea Codului de etică, inclusiv prin introducerea și a unor prevederi referitoare la evitarea situațiilor de pantouflage, având în vedere prevederile legale cu privire la interdicțiile post angajare (de exemplu completarea unei declarații de informare în momentul încetării raporturilor de muncă);
2. Se recomandă ținerea evidenței privind declarațiile de avere și declarațiile de interese și într-un format electronic, într-un program de calcul tabelar (de exemplu Excel) sau într-un alt format - care să cuprindă funcția, compartimentul, data angajării, / încetării etc.) care are, totodată, rolul de a facilita activitatea persoanei responsabile cu implementarea prevederilor Legii nr. 176/2010 și poate fi utilă pentru desfășurarea activității întregii instituții. Se poate avea în vedere, ca exemplu de bună practică, corelarea programelor informatice de la structura de resurse umane cu prevederile specifice din legislația declarațiilor de avere și de interese.
3. Implementarea de măsuri de identificare timpurie a incidentelor de integritate (avere nejustificată, conflict de interese), în vederea sesizării Agenției Naționale de integritate (exemplu: audit intern, registrul conflictelor de interese);
4. Asigurarea fondurilor necesare pentru formarea profesională a persoanelor responsabile de implementarea prevederilor legale privind declarațiile de avere și de interese;
5. Aplicarea periodică de chestionare de evaluare a gradului de cunoaștere de către angajați a normelor referitoare la conflictul de interese.
6. În ceea ce privește consultanța oferită la momentul completării formularelor de avere și interese să se analizeze oportunitatea centralizării întrebărilor cel mai des întâlnite în vederea evidențierii temelor de interes în acest domeniu și diseminarea ulterioară a acestora către personalul obligat la depunerea declarațiilor;

TRANSPARENȚA INSTITUȚIILOR PUBLICE ȘI ACCESUL LA INFORMAȚIILE DE INTERES PUBLIC DEȚINUTE DE ACESTEA

Se recomandă:

1. Actualizarea informațiilor publicate pe pagina de internet a primăriei;
2. Elaborarea unei proceduri interne clare privind punerea în aplicare a Legii nr. 544/2001;
3. Diseminarea prevederilor Legii nr. 544/2001 către toți angajații, punându-se accent pe necesitatea respectării termenului legal de răspuns de 10 zile calendaristice;
4. Publicarea informațiilor/documentelor în format editabil atât pe pagina de internet a instituției, și totodată încărcarea lor pe portalul data.gov.ro, astfel încât să fie utilizate în mod liber, reutilizate și redistribuite de către persoane interesate. În acest sens, precizăm că Anexa nr. 4 a Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 trebuie respectată de asemenea.
5. Organizarea de programe de instruire/informare pentru personalul instituției privind furnizarea informațiilor de interes public și, respectiv privind datele deschise;
6. Identificarea și publicarea unui număr cât mai mare de seturi de date în format deschis pe data.gov.ro;
7. Asigurarea participării la activitățile de instruire profesională a persoanelor responsabile de aplicarea Legii nr. 544/2001, cu modificările și completările ulterioare, a persoanei responsabile cu publicarea datelor în format deschis, respectiv a persoanei responsabile de aplicarea Legii nr. 52/2003, republicată;
8. Elaborarea și actualizarea permanentă, pe pagina de internet a instituției, a unei liste de întrebări și răspunsuri frecvente, pe teme de larg interes public;
9. Aprofundarea GHIDULUI EXPLICATIV pentru elaborarea și implementarea unitară a procedurii de sistem privind comunicarea din oficiu a informațiilor de interes public în format standardizat și deschis și asigurarea transparenței decizionale, disponibil pe site-ul Secretariatului General al Guvernului. Analiza aprofundată este menită a determina o schimbare de mentalitate și abordare cu privire la tipul și numărul de hotărâri ce ar trebui supuse dezbaterii publice.

INCOMPATIBILITĂȚI

Se recomandă:

1. Elaborarea unei proceduri pentru evitarea și gestionarea, în cazul apariției, a unor situații de încălcare a regimului incompatibilităților;
2. Aplicarea periodică de chestionare de evaluare a gradului de cunoaștere de către angajați a normelor referitoare la incompatibilități;
3. Organizarea de programe de pregătire profesională în ceea ce privește regimul juridic al incompatibilităților;

DECLARAREA CADOURILOR

Se recomandă:

1. Publicarea pe site-ul instituției a registrului bunurilor chiar dacă nu au fost primite bunuri de natura celor care fac obiectul legii;
2. Respectarea dispozițiilor Legii nr. 251/2004 privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției, prin:

- Constituirea Comisiei de evaluare și inventariere a bunurilor primite cu titlu gratuit cu prilejul acțiunilor de protocol;
  - Elaborarea unui registru de evidență a cadourilor și publicarea listei pe pagina de internet a instituției.
3. În măsura în care instituția evaluată apreciază că legislația primară și secundară în materie este insuficientă, poate avea în vedere inclusiv elaborarea unei proceduri pe această temă;
  4. Organizarea și efectuarea unor sesiuni de informare privind legislația în domeniul declarării bunurilor primite cu titlu gratuit, cu prilejul unor acțiuni de protocol, în exercitarea mandatului sau a funcției, pentru toate persoanele cărora le sunt aplicabile prevederile legislației în domeniu, pentru conștientizarea personalului cu privire la înțelesul noțiunii de bunuri declarabile în sensul Legii nr. 251/2004, acesta nefiind limitat la darurile manuale primite cu ocazia întâlnirilor bilaterale cu delegații, române sau străine, ci incluzând și materialele promoționale primite de angajații instituției cu ocazia participării la diverse reuniuni, în măsura în care acestea îndeplinesc condițiile legale de declarare;
  5. Verificarea gradului de cunoaștere/aprofundare a legislației și procedurii interne în materie, eventual prin aplicarea unor chestionare de evaluare și adoptare a unor măsuri de îmbunătățire a gradului de cunoaștere, dacă sunt necesare.

PROTECȚIA AVERTIZORULUI ÎN INTERES PUBLIC

Se recomandă:

1. Elaborarea unei proceduri privind protecția avertizorului de integritate la nivelul instituției, care să poate fi implementată, asigurându-se următoarele:
  - Desemnarea unei persoane sau a unei structuri responsabile cu primirea și soluționarea avertizărilor în interes public, inclusiv prin crearea unui canal de raportare clar definit;
  - Protecția identității avertizorilor de integritate;
  - Soluționarea pe fond a sesizărilor;
  - Protecția avertizorilor de integritate împotriva unor acțiuni represive.
2. Organizarea și efectuarea unei sesiuni de informare cu angajații instituției privind legislația în domeniul protecției avertizorului în interes public, precum și cu referire la prevederile procedurii interne în domeniu, cu întreg personalul primăriei;
3. Verificarea gradului de cunoaștere/aprofundare a legislației și adoptarea unor măsuri de îmbunătățire a gradului de cunoaștere, dacă sunt necesare.

ALTELE

1. Actualizarea și completarea periodică a Codului de etică și a Regulamentului Intern conform noilor reglementări legislative în domeniu și raportat la realitatea cadrului organizațional;
2. Întrucât la nivelul Primăriei Municipiului Tulcea nu se realizează monitorizarea stadiului aplicării prevederilor SNA 2016-2020 la nivelul structurilor subordonate, în acest context echipa de evaluare recomandând organizarea unor întâlniri ale responsabililor pe teme specifice prevenirii corupției și promovării transparenței și integrității din cadrul structurii supraordonate cu omologii de la nivelul subordonatelor;
3. Monitorizarea implementării măsurilor prevăzute de planul de integritate al Primăriei Municipiului Tulcea, mai ales datorită faptului că o parte dintre recomandări sunt incluse ca măsuri în planul de integritate menționat anterior.